

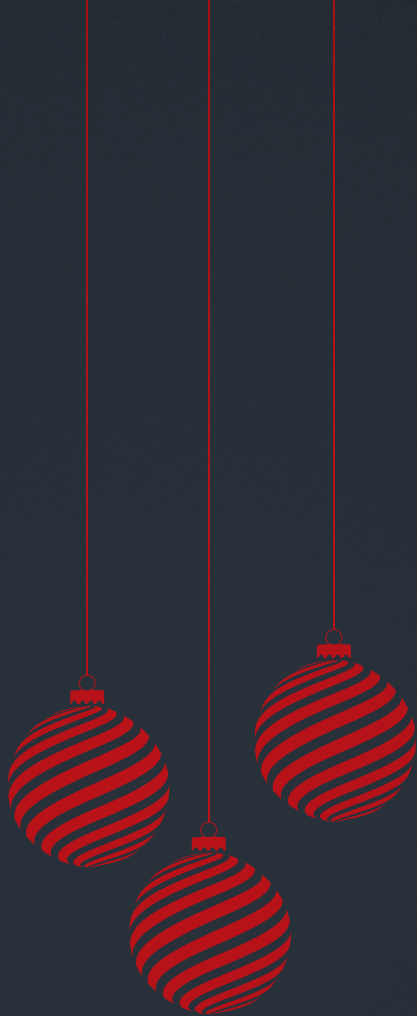
Zf ZAGREBAČKA
FILHARMONIJA

FILHARMONIJSKI BAL

30. PROSINCA 2018. • 20:30 / LISINSKI

IVAN HUT *dirigent*
ILIJANA KORAĆ TEKLIĆ *sopran*
LEON KOŠAVIĆ *bariton*
Djevojački zbor ZVJEZDICE

Zf ZAGREBAČKA
FILHARMONIJA

Koreografija: Mateja Pučko Petković,
prvakinja baleta HNK-a u Zagrebu

Aražmani: Filip Šljivac, Dubravko Palanović

Zbor uvježbale: Paulina Kelava Vidović,
Dijana Rogulja Deltin

Oblikovatelj svjetla: Ivan Štok
Oblikovatelj tona: Krešo Bišćan

IVAN HUT dirigent
ILIJANA KORAC TEKLIĆ sopran
LEON KOŠAVIĆ bariton
Djevojački zbor **ZVJEZDICE**

LEONARD BERNSTEIN: *Candide*, uvertira

LEONARD BERNSTEIN: *Glitter and Be Gay / Blistaj i
budi bezbrižna*, arija Cunegonde iz operete *Candide*

LEONARD BERNSTEIN:
West Side Story / Priča sa Zapadne strane, uvertira

LEONARD BERNSTEIN:
Valcer iz Divertimenta za orkestar

BOB WELLS & MEL TORMÉ:
The Christmas Song / Božićna pjesma

FRANK LOESSER: *Baby, It's Cold
Outside / Dušo, ali hladno je vani*

GEORGE GERSHWIN & IRA GERSHWIN:
By Strauss / Tako bi Strauss

JOHANN STRAUSS ML.:
Unter Donner und Blitz / Ispod groma i munje, op. 324

JOSEF STRAUSS: *Dorfschwalben aus Österreich
/ Seoske lastavice iz Austrije*, op. 164

VATROSLAV LISINSKI: Mazurka za Sofiju Jelačić

JOHANN STRAUSS ML.:
Tritsch-Tratsch Polka / Trič-trač polka, op. 214

JOHANN STRAUSS ML.: *Einst träumte mir / Jednom
mi se snilo*, arija Cassima iz operete *Princeza Ninetta*

JOHANN STRAUSS ML.:
Pjesma o šampanjcu, napitnica iz operete *Šišmiš*

JOHANN STRAUSS ML.:
Die Fledermaus / Šišmiš, uvertira

Trajanje programa 65 min.

IVAN HUT dirigent

IVAN HUT (Pula, 1982.), dirigent i violist, diplomirao je violu u klasi Milana Čunka na Muzičkoj akademiji u Zagrebu 2005. godine. Tijekom školovanja osvojio je brojne nagrade na državnim natjecanjima među kojima se izdvajaju 1. nagrada u kategoriji viole 2000. godine, kao i 1. nagrada na natjecanju komornih sastava 2003. godine. Kao violist nastupao je u Njemačkoj, Austriji, Italiji, Češkoj, Sloveniji i Mađarskoj.

Od 2005. do 2010. djelovao je kao profesor viole, komorne glazbe i voditelj gudačkog orkestra u Glazbenoj školi Josipa Hatzea, a od 2000. do 2009. bio je stalni član Splitskoga komornog orkestra u kojemu se u kontaktima s maestrom Pavlom Dešpaljem razvila njegova ljubav prema dirigiranju.

Od 2010. do 2013. bio je predsjednik Udruge MAG - Mladih akademskih glazbenika Split. U tom razdoblju sudjelovao je u organizaciji tri MAG-festivala komorne glazbe u Splitu i preko trideset koncerata MAG-sezone. Pod MAG-om je osnovao i komorni orkestar te ostvario nekoliko zapaženih nastupa, među kojima se ističe izvedba iz 2000. oratorija *Stabat Mater* G. Pergolesija u Katedrali sv. Dujma, u povodu 300. obljetnice skladateljeva rođenja, kao i nastup na humanitarnom

Koncertu s Predsjednikom za Udrugu MoST (pod pokroviteljstvom i uz prisutnost hrvatskog predsjednika Ive Josipovića u HNK-u u Splitu).

Godine 2013. osnovao je gudački orkestar *Camerata Split* s kojim je, osim u Splitu, nastupao na Hvarskim ljetnim priredbama te na Bolskom ljetu. Svakako najvažniji koncert toga ansambla bila je prva splitska izvedba *Velike mise u c-molu* W. A. Mozarta održana u Samostanu Gospe od Zdravlja.

Iste godine bio je producent koncertnog programa 59. Splitskog ljeta te ravnatelj glazbenog programa 60. Splitskog ljeta. U kazališnoj sezoni 2013./2014. bio je ravnatelj Opere HNK-a u Splitu. Tijekom njegova mandata uz veliki uspjeh postavljene su opere *Mefistofele* A. Boita te *Aida* G. Verdija na 60. Splitskom ljetu.

Godine 2014. upisuje studij dirigiranja na *Hogeschool voor de kunsten Codarts* u Rotterdamu u klasi Hansa Leendersa koji njeguje sanktpeterburšku školu dirigiranja Ilje Musina i Valerija Gergijeva. Za vrijeme školovanja u Nizozemskoj usavršavao se kod Valerija Gergijeva, Kennetha Montgomerya (koji surađuje s poznatim Orkestrom 18. stoljeća) i Etiennea Siebensa. Kao asistent prof. Leendersa sudjelovao je u pripremi koncerta Simfonijskog orkestra *Codarts* na festivalu Valerija Gergijeva u Rotterdamu, kojim je ravnao sam maestro Gergijev.

Diplomirao je 2016. debijem u operi *Sestra Angelica* G. Puccinija u režiji Michala Znanieckog, te već iste godine upisao magisterijski studij u klasi prof. Leendersa s posebnim fokusom na problematiku i utjecaj tradicije kod izvođenja opera G. Verdija. Još iste godine okupio je diplomirane studente Sveučilišta *Codarts* iz Rotterdamu i Kraljevskog konzervatorija iz Den Haaga u orkestar NOW., s kojim je u sezoni 2016./2017. zabilježio dva uspješna nastupa u Rotterdamu, među kojima se ističu izvedbe *Šeherezade* N. Rimski-Korsakova te *Bolera* M. Ravela.

Bio je stipendist Fonda *Lovro i Lilly Matačić* te *Het Kersjes fonds*, zaklade za mlade dirigente Kraljevine Nizozemske.

Godine 2017. ravnao je orkestrom *Sinfonia Rotterdam* u Rotterdamu, Zagrebačkom filharmonijom, Varaždinskim i Zadarskim komornim orkestrom. Ove godine završava magisterijski studij te kao najbolji student dirigiranja sudjeluje na usavršavanju kod maestra Valerija Gergijeva.

ILIJANA KORAĆ TEKLIĆ

sopran

Ilijana Korać Teklić (Mostar, 1988.) diplomirala je flautu 2011. u klasi Renate Penezić, a 2013. i solo pjevanje kod Giorgia Suriana na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Debitirala je ulogom Serpine u komičnoj operi *Služavka gospodarica* G. B. Pergolesija 2010. na Kašmanovim danima. U studentskim produkcijama Muzičke akademije u Zagrebu ostvarila je uloge Frasquite u operi *Carmen* G. Bizeta 2011. te naslovnu ulogu Slavuja u operi *Slavuj* I. Stravinskog 2013. godine.

U HNK-u u Zagrebu nastupila je 2013. kao Nannetta u *Falstaffu* G. Verdija, u HNK-u u Osijeku 2014. kao Musetta u *La bohème* G. Puccinija, u HNK-u Ivana pl. Zajca u Rijeci 2015. kao Zerlina u *Don Giovanniju* W. A. Mozarta, u Oprenom studiju *Drama u operi* HNK-a Ivana pl. Zajca u Rijeci 2017. kao Rosina u *Seviljskom brijaču* G. Rossinija. Ove godine debitirala je u Slovenskom narodnom kazalištu u Ljubljani ulogom Zerline u *Don Giovanniju*.

Godine 2016. pjevala je u ciklusu *Kanconijer* Simfonijskog orkestra HRT-a pod ravnanjem Mladena Tarbuka te je u toj prigodi snimila nosač zvuka posvećen hrvatskoj suvremenoj glazbi. Na Danima kršćanske kulture pjevala je *Stabat Mater* G. Pergolesija 2013. pod ravnanjem Mladena Tarbuka i 2017. pod ravnanjem Christopha Campestrinija. Godine 2013. debitirala je na Dubrovačkim ljetnim igrama u projektu *Verdi vs. Wagner*, a 2016. nastupila je na otvorenju 67. Dubrovačkih ljetnih igara s proslavljenim svjetskim tenorom Joséom Curom. U više navrata izvodila je kantatu *Carmina Burana* C. Orffa. Česta je gošća Simfonijskog puhačkog orkestra Oružanih snaga RH-a te Dubrovačkog simfonijskog orkestra.

Osvojila je drugu nagradu 2. hrvatskog natjecanja *Papandopulo* u Zagrebu u kategoriji solo pjevanja, kao i šest prvih nagrada u kategorijama flaute i solo pjevanja na regionalnim i državnim natjecanjima. Kao članica ženske klape *Cesarice* osvojila je tri diskografske nagrade *Porin*. Suraduje s dirigentima kao što su David Danzmayr, Mladen Tarbuk, Ivan Repušić, Filip Pavišić, Hari Zlodre, Tomislav Fačini, Uroš Lajovic, Pavle Dešpalj, Ville Matvejeff, Thomas Rösner, Christoph Campestrini, Noorman Widjaja, Ivan Skender i Ira Levin. Usavršava se kod uglednih profesora kao što su Ana-Marie Zeller, Gerhard Zeller, Mary Hastings Logan, Martina Zadro, Eva Blahová, Nicoletta Olivieri i Mariella Devia.

FILHARMONIJSKI BAL

LEON KOŠAVIĆ bariton

LEON KOŠAVIĆ (Karlovac, 1991.) vokalnu je naobrazbu počeo kao dvanaestogodišnjak. Godine 2010. napisao se na Muzičku akademiju u Zagrebu gdje je diplomirao u klasi Giorgia Suriana. Školovanje nastavlja u Muzičkoj kapeli kraljice Elizabete u Belgiji pod vodstvom Joséa van Dama. Godine 2011. osvojio je prvu nagradu na državnom natjecanju, te je iste godine kao najmlađi solist uspješno nastupio u ulozi Moralesa u studentskoj produkciji opere *Carmen* G. Bizeta. U zagrebačkom HNK-u debitirao je 2012. kao Papageno u Mozartovoj *Čarobnoj fruli*.

Dobitnik je Nagrade publike na natjecanju Mladi pjevač godine 2013. Koncertne direkcije Zagreb. Pobjednik je 2. hrvatskog natjecanja mladih glazbenih umjetnika *Papandopulo* u kategoriji solo-pjevanja. Na međunarodnom pjevačkom natjecanju *Mirjam Helin* u Finskoj 2014. osvojio je treću nagradu. Iste godine dobitnik je Nagrade *Ferdo Livadić* na natjecanju u sklopu 39. samoborskih glazbenih jeseni. Proglašen je mladim glazbenikom 2014. uz nagradu Zagrebačke filharmonije. Dobitnik je *Emmerich Smola Förderpreis* 2015. u Njemačkoj, a iste godine bio je finalist Međunarodnog natjecanja kraljice Sonje u Norveškoj. Za ulogu Don Giovannija u istoimenoj operi W. A. Mozarta dobio je 2015. Nagradu hrvatskog glumišta za iznimno ostvarenje mladih

umjetnika do trideset godina na području opere. Dobitnik je i treće nagrade na 9. međunarodnom natjecanju *Stanisław Moniuszko* u Varšavi 2016. te prve nagrade za najbolju izvedbu operne arije poljskog autora.

Uz ostalo, bilježi nastupe u projektu *Od Ljubavi i zlobe do Maršala* u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, u operi *Slavuj* Igora Stravinskog na MBZ-u 2013., u opernom cabaretu *Upoznavanja i rastanci* Lukasa Fossa te operi *Don Giovanni* W. A. Mozarta kao Masetto, a 2015. i kao Don Giovanni u zagrebačkom i riječkom HNK-u, te u operi *Bračna mjenica* Gioachina Rossinija u ulozi Nortona u koprodukciji Istarskog narodnog kazališta - Gradskog kazališta Pula i Opere bb - Zagreb, za što je zaslužio nominaciju za Nagradu hrvatskog glumišta 2013. godine.

Nastupao je i uz Dubrovački simfonijski orkestar, Simfonijski orkestar HRT-a i maestra Vladimira Kranjčevića, na festivalu Pasionka baština te u ciklusu Virtuoso. Godine 2014., u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog tumačio je Orfeja u operi *Orfej i Euridika* Ch. W. Glucka, te je sudjelovao na gala koncertu *Ungarn für Deutschland - Opera for Europe* u Budimpešti. U Finskoj je, uz orkestar *Jyväskylä Sinfonia*, nastupio kao Pilat u Bachovoj *Muci po Ivanu*, a na Dubrovačkim ljetnim igrama nastupio je uz Slovensku filharmoniju i Uroša Lajovica. U listopadu 2015. u više je navrata tumačio ulogu Dottora Malateste u Finskoj nacionalnoj operi u Helsinkiju, a zatim 2016. i u HNK-u u Zagrebu. U 2017. godini ponovno nastupa u Finskoj nacionalnoj operi u Helsinkiju kao Figaro u operi *Seviljski brijač*. Na Splitskom ljetu 2016. debitirao je u ulozi Pinga u operi *Turandot*, a 2017. u istoj ulozi uspješno je debitirao u Kraljevskoj operi u Covent Gardenu u Londonu. Kao Masetto u *Don Giovanniju* debitirao je u Operi u Lausannei u Švicarskoj, dok je u Državnoj operi u Stuttgartu debitirao naslovnom ulogom Don Giovannija. U Belgiji je 2018. debitirao u Kraljevskoj operi Valonije u Liègeu ulogom Figara u Mozartovu *Figarovu piru*, a zatim u *Opéra national du Rhin* u Strasbourgu i Mulhouseu kao Figaro u *Seviljskom brijaču*.

U suradnji s dirigenticom Nathalie Stutzmann uspješno nastupa u djelima oratorijskog repertoara (Mozart: *Misa u c-molu*, *Rekvijem*; Bach: *Božićni oratorij*, *Muka po Ivanu*, *Muka po Mateju*), na koncertima s filharmonijskim orkestrima u Londonu, Liverpoolu, Bergenu, Stavangeru, Rotterdamu, Oslu, Göteborgu, te sa Simfonijskim orkestrom iz Dublina. U prosincu 2018. započinja suradnju s komornim orkestrom *Orfeo 55* na koncertima u Montpellieru, Parizu i Arrasu.

ZBOR ZVJEZDICE

Zbor Zvezdice osnovan je 1985. godine i do danas je ostao jednim od najreprezentativnijih predstavnika i simbola glazbenog Zagreba i Hrvatske. Članice zbora su odlične učenice zagrebačkih osnovnih i srednjih škola. U više od trideset godina djelovanja Zbor je razvio intenzivnu suradnju s najpoznatijim hrvatskim ansamblima i solistima te mnogim dirigentima. Zboru su posvećene skladbe niza hrvatskih skladatelja, među kojima su Davorin Kempf, Milko Kelemen i Ivo Josipović. Zvezdice su dobitnice brojnih domaćih i međunarodnih nagrada, među kojima se ističe dvostruka pobjeda na Međunarodnom festivalu zborova u Llangollenu u Sjevernom Walesu, te nagrade *Outstanding* na međunarodnim festivalima u Sligu u Irskoj i Stavangeru u Norveškoj, za najbolju izvedbu suvremene skladbe na Međunarodnom festivalu zborova mladih u Celju, *Porin* te *Milka Trnina*. U bogatoj djelatnosti Zbora izdvajaju se koncerti na Festivalu djeteta u Šibeniku (1990.), Dubrovačkim ljetnim igrama (2000.), Međunarodnom festivalu zvorske glazbe u Rovinju (2008.), Muzičkom biennalu Zagreb (2011.) te na Danima Milka Kelemena u Slatini (2014.). Valja istaknuti dvije turneje po SAD-u

2003. i 2004. godine, turneje po Australiji i Maleziji te gostovanje u Kanadi (Toronto). U posljednjih desetak godina ističu se: koncert u Lincoln Centeru u New Yorku 2010. u sklopu treće američke turneje, koncert u povodu Dana Europe u milanskoj katedrali 2011., sudjelovanje u hrvatsko-slovenskom projektu *Gustav Mahler: Simfonija tisuće* 2011., gostovanje na Festivalu zborova u Sankt Peterburgu 2012., sudjelovanje u međunarodnom projektu *1000 Voices For Peace* u Bruxellesu u povodu 100. obljetnice Prvoga svjetskog rata 2014., koncert u Kennedy Memorial Centre for Performing Arts u Washingtonu u sklopu četvrte američke turneje 2015. te peta američka turneja 2017. Europska federacija zborova Unije koja djeluje pri Europskom parlamentu u Bruxellesu proglasila je Zbor i njihova dirigenta, maestra Zdravka Šljivca, ambasadorima kulture. Zbor je objavio niz samostalnih nosača zvuka, među kojima su i izdanja ostvarena u suradnjama sa Zagrebačkim solistima i Zagrebačkim puhačkim triom, Zagrebačkom filharmonijom te Orkestrom Hrvatske vojske.

Godine 1954. američka dramatičarka Lillian Hellman prišla je uglednome američkom skladatelju i dirigentu **Leonardu Bernsteinu** (1918. - 1990.), čiju 100. obljetnicu rođenja cijeli svijet obilježava ove godine. Ponudila mu je slavnu Voltaireovu satiru *Candide ili Optimizam* kao predložak novom glazbeno-scenskom djelu. Ni publika ni kritika, međutim, nisu uspjele prepoznati **Candide** te ova opereta nikad nije dostigla popularnost skladateljve *Priče sa Zapadne strane*. Za Broadway je bila suviše opera, a za operne pozornice suviše lakoglazbena. Predstava je već nakon sedamdesetak izvedbi skinuta s repertoara, pa ipak danas, smatramo je jednom od najvažnijih postaja u razvoju suvremenoga američkog teatra. Nikad u povijesti Broadwaya nije bilo glazbe napisane s toliko umijeća, ističe Bernsteinov biograf Humphrey Burton, zbog čega je ova Bernsteinova partitura ipak zaslužila kulturni status.

Koloraturna arija Cunegonde **Glitter and Be Gay** (*Blistaj i budi bezbrižna*) omiljeni je "pokazni" komad mnogim sopranisticama, a njeni interpretacijski izazovi sežu od krajnjeg tehničkog virtuoziteta s brojnim tonovima daleko preko znamenitog "visokog ce", sve do velikih glumačkih zahtjeva, s obzirom da pjevačica mora stalno "plesati" između osjećaja unutarnjeg očaja (zbog toga što je bila primorana postati priležnicom) i izvanjskoga sjaja (zbog dijamanta i druge raskoši u kojoj uživa). Pa iako se *Candide* nije pokazala kao komercijalni uspjeh, uloga Cunegonde donijela je njenoj prvotnoj interpretkinji Barbari Cook status jednog od zaštitnih lica Broadwaya. Stoga, kako biste ispravno iznijeli ovu ariju nije dovoljno samo "stati na scenu i *tweetati* poput slavuja", piše Jody Mullen. "Diva mora posjedovati i ozbiljne dramske kvalitete, a ako uspijete u tome - prisjetimo se recimo Natalie Dessay, Kristin Chenoweth ili Barbare Cook - tada možete biti sigurni da ćete svima *ukrasti show*".

Još 1949. **Leonard Bernstein** i njegovi prijatelji, koreograf Jerome Robbins i libretist Arthur Laurents, okupili su se oko ideje o glazbenoj verziji *Romea i Julije* - smještenoj na prigradsku Zapadnu stranu New Yorka

1950. -ih; o ljubavnom paru Mariji i Tonyju te o rivalstvu između dviju uličnih bandi kojima su pripadali: Tony bijeloj - Jetsima (Mlaznjacima), a Maria portorikanskoj - Sharksima (Morskim Psima). 19. kolovoza 1957.

Priča sa Zapadne strane (*West Side Story*) probno je zaigrala u Washingtonu, a dok je pristigla do Broadwaya potvrdila se kao stabilni hit: 772 puta igrala je prije nacionalne turneje, a potom se 1960. još jednom vratila u New York za naredne 243 predstave. Godine 1961. objavljen je i poznati cjelovečernji igrani film - a sve ostalo je povijest! Jer: *Priča sa Zapadne strane* pokazala se kao temeljno poglavlje povijesti američkoga kazališta, a mladenačka ljubav nasuprot spektakularno koreografinog "ratovanja" Mlaznjaka i Morskih Pasa našla je istaknuto mjesto u samome srcu američke kulture.

Divertimento za orkestar skladao je **Leonard Bernstein** godine 1980. za Bostonski simfonijski orkestar u povodu 100. obljetnice osnutka toga znamenitog američkog orkestra. U to doba asistent maestra Sergeu Koussevitzkom u Bostonskim simfoničarima, Bernstein je napisao *Divertimento* u znak zahvalnosti prema orkestru, kao i u sjećanje na vlastitu povijest koja ga je vezala uz Boston: rođen u Massachusettsu (kojemu je Boston glavni grad), diplomirao je na prestižnom Harvard (kao najstarijem američkom sveučilištu). Djelo se sastoji od niza kratkih stavaka temeljenih na dva tona, *be* kao Boston i *ce* kao Centennial (stogodišnjica). Djelo je 25. rujna 1980. prouzveo Bostonski simfonijski orkestar pod ravnanjem slavnog maestra Seijija Ozawe.

Božićna pjesma (*The Christmas Song*) **Roberta Boba Wellsa** (1922. - 1998.) i **Melvina Mela Torméa** (1925. - 1999.), poznatija po podnaslovu *Chestnuts Roasting on an Open Fire*, božićni je klasik nastao 1945. godine. Prema Torméu pjesma je, posve neočekivano, nastala tijekom dugog toplog ljeta, kao neka vrsta "rashladnog sredstva" protiv teške ljetne zapare. U međuvremenu, međutim, postala je jedna od najizvođenijih božićnih napjeva svih vremena.

Pjesmu je 1946. snimio Nat King Cole, a na njegovo insistiranje još krajem iste godine realizirana je i nova verzija s malom gudačkom sekcijom, koja je postala golemi hit. Kasnije su je interpretirale i brojne druge zvijezde, uključujući i one recentnije poput Christine Aguilere 2000. i Michaela Bublóa 2003. godine.

Baby, It's Cold Outside (*Dušo, ali hladno je vani*) poznata je blagdanska pjesma američkog skladatelja **Franka Henryja Loessera** (1910. - 1969.) nastala 1944. godine, koja je stekla svjetsku popularnost nakon što je izvedena u romantičnoj filmskoj glazbenoj komediji *Neptune's Daughter* (*Neptunova kći*). 1940.-ih od hollywoodskih zvijezda očekivalo se da nastupaju na zabavama, a Loesser je napisao ovu pjesmu za jedan takav newyorški *party*, kao pjesmu koja je poručivala gostima da je došlo vrijeme rastanka. Pjesma koju je Loesser izvodio u duetu sa suprugom Lynn Garland, postala je instantni hita, a 1948. Loesser je prava prodao MGM-u za spomenuti film, u kojemu su je izvodili Esther Williams i Ricardo Montalbán, a potom Betty Garrett i Red Skelton (u romantičnom filmskom obratu u kojemu ona sada pokušava njega odgovoriti od "izlaska na hladnoću"). Pjesma je 1949. nagrađena Oscarom za najbolju originalnu temu u filmu.

Pjesmu **By Strauss** (*Tako bi Strauss*) napisali su skladatelj **George Gershwin** (1898. - 1937.), i njegov brat, tekstopisac Ira godine 1936. kao *hommage* glazbenoj obitelji Strauss. Pjevač pjeva o tome kako bi umjesto Broadwayja, Berlina, Portera i Gershwina, radije slušao i plesao uz valcere obitelji Strauss. Gershwinovi su pjesmu izvodili na privatnim zabavama, sve dok je "otac modernog mjuzika" Vincente Minnelli nije uvrstio u svoju reviju *The Show is On*. U filmu *Amerikanac u Parizu* iz 1951. pjesmu izvode Georges Guetary, Gene Kelly i Oscar Levant.

Brza polka **Unter Donner und Blitz** (*Ispod groma i munje*), op. 324 **Johanna Straussa ml.** (1825. - 1899.) nastala je 1868. godine. Praizvedena je

najvjerojatnije na balu Udruženja bečkih umjetnika *Hesperus* 16. veljače 1868. u bečkoj Dianabad-Saal, a ponovljena je na Karnevalskoj reviji 1. ožujka iste godine u Cvjetnoj dvorani Carskoga i kraljevskog hortikulturnog društva. Fritz Racek otkriva mogućnost da je *Unter Donner und Blitz* nastala obradom ranije brze polke *Sternschnuppe* (*Zvijezda padalica*). Racek, naime, vjeruje da se prvo klavirsko izdanje djela temelji na prvoj orkestralnoj verziji koja je praiizvedena pod naslovom *Sternschnuppe*. Strauss je, prema tome, u posljednjem trenutku promijenio karakter i naslov djela, dodajući nove dinamičke oznake i akcente u partituru. Glazbena ilustracija noćnoga neba izbrzdanog plamtećim meteorima, preobrazila se tako, "preko noći", u olujno nebo ispunjeno munjama i gromovima.

Dorfschwalben aus Österreich (*Seoske lastavice iz Austrije*), op. 164, orkestralni je valcer **Josefa Straussa** (1827. - 1870.) iz 1864., drugog sina oca Johanna Straussa, mnogo povučenijeg od njegova eksponiranijeg brata Johanna mlađeg, ali vrlo talentiranog i, neki kažu, najkvalitetnijeg skladatelja u obitelji. Čak je i stariji brat Johann jednom priznao da je Pepi, kako su ga zvali, "mnogo nadareniji od nas dvojice, a ja sam samo popularniji". Iako je otac Josefu namijenio vojničko obrazovanje i službu, on se pridružio obiteljskom orkestru. Godine 1853. objavio je *Prvi i posljednji valcer*, potom *Prvi nakon Posljednjeg valcera*, te, potaknut uspjehom ovih djela, još narednih 280-ak djela svojega vrijednog opusa.

Mazurku za Sofiju Jelačić, izvorno za klavir, skladao je **Vatroslav Lisinski** (1819. - 1854.) 1851. godine, posvetivši je barunici Sofiji Jelačić, koja se 1850., sa samo šesnaest godina, udala za bana Josipa Jelačića. Za to je od barunice primio i novčanu nagradu, koja će mu koliko-toliko pomoći u teškom životu u Zagrebu po povratku sa studija glazbe u Pragu, o čemu će Franjo Kuhač u knjizi *Vatroslav Lisinski i njegovo doba* zabilježiti: "Iste godine glasbotvorio je mazur za glasovir, objelodani ga štampom te ga posveti banici Sofiji Jelačićevoj.

Na to je dobio Lisinski dne 19. travnja 1852. list pisan u ime banice po adjutantu majoru Kottasu, glaseći ovako: Štovani gospodine! Njezina preuzvišenost banica dala mi je nalog, da Vam za izkazanu pozornost posvetom Vaše skladbe izrazim visoku njezinu zahvalnost, te Vam ona u privitku šalje malu naknadu za troškove, što ste pri tom imali. Prihvatam ovaj povod, da se s osobitim počitanjem nazovem Vaše blagorodnosti odani sluga". Kuhač u spomenutoj knjizi dodaje da je mazur tiskan "u Zagrebu god. 1852. kod Platzera". Do stanovite mjere zamjera skladatelju izostanak "poljskog duha" u skladbi, kao i određene, iako neargumentirane, nedostatke u glasovirskom slogu, ali i ističe "ljepotu i eleganciju u izražaju" djela. Maestro Leopold Hager, stalni suradnik Zagrebačkih filharmoničara, predvodio je orkestar Zagrebačke filharmonije u novogodišnjim koncertima 2016. u Zagrebu, a potom i u Salzburgu, te među ostalim izvodio i ovu Lisinskijevu *Mazurku*, te u tom povodu kometirao: "Glazba tog dana ljudima pruža veselje, poziva ih na ples valcerima i polkama, ali i na meditacije uz nježne melodije, kakva je i elegantna *Mazurka* Lisinskog ili Dvořáková *Romanca... Mazurka za Sofiju Jelačić* Vatroslava Lisinskog je kompozicija koja se baš savršeno uklapa u program Novogodišnjeg koncerta".

Tritsch-Tratsch Polka (Trič-trač polka), op. 214 nastala je tijekom treće ljetne koncertne sezone koju je **Johann Strauss ml.** proveo u Pavlovsku nedaleko Sankt Peterburga. Djelo je, međutim, praižvedeno 24. studenog 1858. u intimnoj atmosferi taverne *Zum grossen Zeisig (Kod debelog češljugara)* u bečkom predgrađu Neubau. Novo djelo pokazalo se pravom senzacijom, zbog čega je *Wiener Allgemeine Theaterzeitung* zaključio: "Godinama se već nije pojavila plesna kompozicija takve svježine, duhovitog kolorita i pikantne instrumentacije". Nakladnik Haslinger trljao je ruke zbog ponovljenih naklada klavirskog izdanja djela. Naslov kompozicije Strauss je preuzeo iz naslova satiričnog tjednika, koji se u Beču pojavio u ožujku 1858. godine; tjednik je uređivao dobar Straussov prijatelj, narodni pjevač Anton Varry. Izdanje časopisa od 21. ožujka iste godine donijelo

je karikaturu koja je prikazivala Straussa, uz zajedljivi komentar kako će njegovi posjeti Rusiji naštetiti njegovu kompozicijskom stilu, zbog čega će bečki ljubitelji plesne glazbe prestati plesati na njegova djela. Strauss je odgovorio slavnom polkom - na zadovoljstvo Bečana, koliko i Sanktpeterburžana koji su je čuli već sljedećega ljeta. Ubrzo po praižvedbi, Johann Baptist Moser, također narodni pjevač, dodao je polki tekst, što je samo pomoglo njenoj izvanserijskoj popularnosti.

Praižvedena u Beču 1893. u povodu zlatnog jubileja umjetničkog rada **Johanna Straussa ml.**, opereta **Princeza Ninetta** doživjela je čak sedamdeset i šest izvedbi u premijernoj postavi te primila brojne pohvale: "Libreto je uspjeh u doslovnom smislu te riječi, a glazba puna šarma i u potpunosti zadovoljavajuća. Strauss nas je još jednom zasuo obiljem prekrasnih melodija". Libreto su napisali uspješni bečki pisci Hugo Wittmann i Julius Bauer, a Bauer je sve do prvih pokusa tajio od Straussa sadržaj govorenih dijaloga. Kada su ujesen 1892. započeli pokusi u Theater an der Wien pod vodstvom mladog Adolfa Müllera, Strauss je ostao zatečen, ne mogavši pronaći veze između dijaloga i svoje glazbe. No premijera, održana 10. siječnja 1893. - po prvi puta uz električnu rasvjetu u kazalištu, prošla je vrlo dobro, a publika među kojom je bio i sam car Franjo Josip, pozdravila je novo ostvarenje. Bila je to dvanaesta od ukupno petnaest Straussovih opereta i prva kojom nije sam ravnao, a desetak opernih kuća diljem carstva prihvatilo ju je odmah po bečkoj premijeri na svoj repertoar.

Nema blagdanskoga slavlja bez operetnoga remekdjela "kralja valcera" - **Šišmiša** Johanna Straussa ml.! Sa Straussom je bečka opereta doživjela svoje zlatno doba. I više od toga: virtuosnom svojom izvedbom opereta *Šišmiš* daleko je prerasla granice vlastitoga "lakonotnoga žanra" te postala uzor kojem su se divili i najveći skladatelji poput Brahmsa i Mahlera, a rado ga dirigirali i najveći dirigenti poput Toscaninija, Karajana i Bernsteina. Vatrometna uvertira samo je početni primjer Straussova izvanrednoga

melodijskog genija kojim je žanr valcera na velika vrata ušao u operetu - da tamo ostane zauvijek. Zaplet *Šišmiša* događa se u 2. činu na krabuljnom plesu u palači princa Orlofskog. Većina protagonista dolazi prerušena; posljednja pristiže Rosalinda prerušena u tajanstvenu mađarsku groficu Hegymeszevasarkellet. Poznatom čardaš-arijom ona zavodi svojega supruga Gabriela von Eisensteina, prerušenog u markiza Renarda, i u jednom trenutku udvaranja otme mu džepni sat koji će joj kasnije poslužiti kao dokaz da je udvarao "mađarskoj grofici". A kada se sve bezazlene zavrzlamе i male ljubavne spletke razriješe - i sve se opet vrati na svoje mjesto, ostat će jedan jedini zaključak, izražen u znamenitoj **Napitnici o šampanjcu** iz finala operete:

**SRETNO PROĐE ŠALA!
ŠAMPANJCU VJEČNA HVALA!**

Priprema i realizacija tekstova
G.A.D. PRODUKCIJA
www.gad.hr

JER NISTE ČULI SVE!

Zf ZAGREBAČKA
FILHARMONIJA

PETAK / 18.1.2019.
KONCERTNA DVORANA LISINSKI

In memoriam **MILAN HORVAT**

ANDREW GRAMS dirigent
GORAN FILIPEC klavir

MOZART / LISZT/BUSONI / MENDELSSOHN

Blagajna Zagrebačke filharmonije • www.ulaznice.hr • www.zgf.hr

CRVENI CIKLUS

Grad Zagreb

WIENER
OSIGURANJE
WIENAL INSURANCE GROUP

BCC
BOSNIA

PEUGEOT

ULAZNICE.HR
ULAZNICE HR

Jutarnji LIST

VIOLINE I. Sidonija Lebar, koncertna majstorica

Dunja Bontek**, Teodora Sucala Matei, Martina Sačer Pavlin, Saki Kodama,
Kornelija Balaž, Mario Bratković, Davide Albanese, Neven Manzoni,
Dora Maganić, Asja Krželj

VIOLINE II. Ana Paula Knapić Franković*, Dragana Tomić,

Vlatka Pecić Juranić, Iva Kralj, Josip Novosel, Sandra Bingula Nožica,
Krešimir Bratković, Marko Glogović, Ina Vagroš, Branimir Vagroš

VIOLE Lucija Brnadić*, Krešimir Ferenčina**, Miroslav Mrzović,

Tvrtko Pavlin, Marko Otmačić, Magda Skaramuca, Josip Kvetek

VIOLONČELI Jasen Chelfi*, Vinko Rucner**, Tajana Bešić,

Janko Franković, Romana Rucner, Jurica Mrčela

KONTRABASI Mimi Marjanović Gonski*, Borna Dejanović,

Dubravko Palanović, Tihomir Novak, Franjo Zvonar

FLAUTE Renata Penezić*, Iva Primorac

PICCOLO Matea Škarić Janković

OBOE Branka Bošnjak*, Vittoria Palumbo

KLARINET Davor Reba*

KLARINET ES Branimir Norac

BAS KLARINET Ratko Vojtek

SAKSOFON Nikola Fabijanić

FAGOTI Matko Smolčić, Petar Križanić

KONTRAFAGOT Ištvan Matay

ROGOVI Daniel Molnar*, Zdravko Haubrih, Lenart Istenić, Marko Novak

TRUBE Tomica Rukljjić*, Mario Magaš, Marko Bobičanec, Luko Saulović

TROMBONI Antonio Janković*, Marin Rabadan, Andrija Petej

TUBA Miloš Budimirov

TIMPANI Tomislav Kovačić*

UDARALJKE Renato Palatinuš, Janko Adamek, Krunoslav Benko,

Dominik Šabić, Mario Čavlek

GLASOVIR Filip Fak

HARFA Mirjam Lučev-Debanić*

NADZORNIK ORKESTRA Davor Capković

* vođe dionica / ** zamjenici vođa dionica

JER NISTE ČULI SVE!

Zf ZAGREBAČKA
FILHARMONIJA

PETAK / 8.2.2019.
KONCERTNA DVORANA LISINSKI

DAVID DANZMAYR *dirigent*
CLAIRE HUANGCI *klavir*

SANJA DRAKULIĆ
LUDWIG VAN BEETHOVEN

Blagajna Zagrebačke filharmonije • www.ulaznice.hr • www.zgf.hr

Grad Zagreb

PARTNERI U OFF CIKLUSU

MEDIJSKI PARTNERI

Jutarnji **LIST** **START**

VIJENAC

ZAGREB
moj grad

SPONZORI

CVIJEĆE Izabel

SLUŽBENO VOZILO

Izdavač: Zagrebačka filharmonija
Za izdavača: Mirko Boch, ravnatelj

Urednik: Ivan Lozić

Korektura: Ana Marić

Oblikovanje i grafička priprema: G.A.D. PRODUKCIJA d.o.o.

Tisak: Printera Grupa d.o.o.

Cijena: 5 kuna

*Zagrebačka filharmonija zadržava pravo izmjene programa.

PLAVI CIKLUS

Grad Zagreb

www.zgf.hr